

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 62

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 3 november 2015

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Capaciteitsproblematiek scholen - Lokale taskforces

In het kader van de capaciteitsproblemen in het onderwijs werden de afgelopen jaren dringende maatregelen genomen om de capaciteit te verhogen, waaronder de inzet van extra financiële middelen om extra plaatsen te realiseren, de oprichting van een algemene taskforce en enkele lokale taskforces voor de aanpak van acute capaciteitsproblemen en de ontwikkeling van een capaciteitsmonitor als waarschuwinginstrument voor mogelijke capaciteitsproblemen.

Naast de oprichting van een Vlaamse taskforce 'capaciteitsproblematiek scholen', werden in Vlaanderen lokale (gemeentelijke) taskforces in het leven geroepen, telkens onder regie van de gemeente. Ondertussen zijn er in Vlaanderen een hele reeks operationele lokale taskforces actief.

Op 8 oktober 2015 werd in het Vlaams Parlement de capaciteitsmonitor schoolinfrastructuur voorgesteld. Deze monitor geeft op lokaal niveau verfijnde prognoses, die een beter zicht geven op de omvang en de duur van een mogelijke capaciteitsdruk.

Deze vraag behelst een aantal cijfermatige en bestuursmatige aspecten over het capaciteitsbeleid en over de werking van de lokale taskforces.

1. De oprichting van de taskforce 'capaciteitsproblematiek scholen' gebeurde via het decreet basisonderwijs. Het decreet stipuleert tevens dat artikelen 173ter en 173quater van het decreet ten laatste in juni 2011 worden geëvalueerd.

Wat waren de resultaten van deze evaluatie?

2. Alle actoren van de lokale taskforce werden geacht om de 'Afsprakennota capaciteitsproblematiek: werkwijze lokale taskforces en selectiecriteria' te ondertekenen.

Bestaat er een decretale basis voor de oprichting en de werking van de lokale taskforces?

3. Hoeveel en welke lokale taskforces zijn op dit moment operationeel? Kan de minister een overzicht geven van de samenstelling van de taskforces?
4. De vraag naar middelen overstijgt in hoge mate het aanbod.

Kan de minister op basis van de door de lokale taskforces ingediende prioriteitenlijsten een overzicht geven van het totale aantal aanvragen, per jaar, per

lokale taskforce? Graag een opdeling per onderwijsnet en opgesplitst naar bouw en huur (van 2010 tot 2015).

5. Kan de minister een overzicht geven van de toegekende capaciteitsmiddelen, per jaar, per lokale taskforce? Graag een opdeling per onderwijsnet en opgesplitst naar bouw en huur (van 2010 tot 2015).
6. De minister gaf reeds aan dat een aanzienlijk deel van de toegekende middelen ongebruikt blijven.

Kan ze per jaar, per lokale taskforce het realisatiepercentage van de capaciteitsmiddelen bezorgen?

7. Afgelopen jaar werd in het parlement gesuggereerd om de lokale taskforces te bevragen over de omvang van het leegstaand schoolpatrimonium, naar het schoolpatrimonium dat wordt verkocht.

Kan de minister een actuele stand van zaken geven ter zake?

8. Hoe evalueert de minister de werking van de lokale taskforces? Worden de beleidsdoelstellingen gerealiseerd?
9. De eerste resultaten van de capaciteitsmonitor geven aan dat Vlaanderen zich ook mag verwachten aan capaciteitsproblemen in het secundair onderwijs. De minister heeft reeds aangegeven dat het gaat om een bijzonder complex probleem. Het gaat niet alleen over het aantal beschikbare plaatsen, maar ook het studieaanbod, de mobiliteit van leerlingen en het schoolconcept zijn mee bepalende factoren.

In welke maatregelen voorziet de minister om het capaciteitsprobleem in het secundair onderwijs in kaart te brengen en aan te pakken? Welke rol ziet de minister in dezen weggelegd voor het lokale en/of de regionale vormen van governance?

ANTWOORD

op vraag nr. 62 van 3 november 2015

van **ELISABETH MEULEMAN**

1. Binnen het beleidsdomein onderwijs werd opgelijst wat de wijzigingen zijn op basis van artikel 173ter en 173quater als gevolg van de dringende maatregelen in het kader van de capaciteitsproblematiek:

Aantal scholen die opgericht zijn, gebruik makend van artikel 173ter:

- Schooljaar 2010-2011: 8 van de in totaal 19 opgerichte scholen (4 oprichtingen hebben betrekking op een afsplitsing door een vestigingsplaats van een bestaande school);
- Schooljaar 2011-2012: 15 (11 afsplitsingen) van de in totaal 23 opgerichte scholen;
- Schooljaar 2012-2013: 6 (3 afsplitsingen) van de in totaal 16 opgerichte scholen;
- Schooljaar 2013-2014: 8 (4 afsplitsingen) van de in totaal 16 opgerichte scholen;
- Schooljaar 2014-2015: 4 (2 afsplitsingen) van de in totaal 13 opgerichte scholen;

Herberekend aantal lestijden, gebruik makend van artikel 173quater:

- Schooljaar 2010-2011
niveau lager: 53 scholen kregen in totaal 980 lestijden volgens de schalen bij, 8 scholen kregen na herberekening in totaal 161 lestijden volgens de schalen minder.
- Schooljaar 2011-2012
niveau lager: 77 scholen kregen in totaal 1507 lestijden volgens de schalen bij, 13 scholen kregen na herberekening in totaal 235 lestijden volgens de schalen minder.
- Schooljaar 2012-2013
niveau lager: 93 scholen kregen in totaal 1.803 lestijden volgens de schalen bij, 15 scholen kregen na herberekening in totaal 324 lestijden volgens de schalen minder.
- Schooljaar 2013-2014
 - niveau lager: 97 scholen kregen in totaal 1.931 lestijden volgens de schalen bij, 11 scholen kregen na herberekening in totaal 209 lestijden volgens de schalen minder.
 - niveau kleuter: 1 school kreeg in totaal 22 lestijden volgens de schalen bij.
- Schooljaar 2014-2015
 - niveau lager: 144 scholen kregen in totaal 2.926 lestijden volgens de schalen bij, 18 scholen kregen na herberekening in totaal 297 lestijden volgens de schalen minder.

- o niveau kleuter: 2 scholen kregen in totaal 24 lestijden volgens de schalen bij.
2. De oprichting en de werking van de lokale taskforces capaciteit is niet decretaal vastgelegd. De gemeente wordt wel als facilitator en coördinator beschouwd bij de aanpak van de lokale capaciteitsuitdagingen.
 3. Het Departement Onderwijs geeft aan dat er op dit moment 16 lokale taskforces capaciteit operationeel zijn (Asse, Antwerpen, Denderleeuw, Gent, Grimbergen, Halle, Leuven, Lokeren, Mechelen, Roeselare, Sint-Niklaas, Sint-Pieters-Leeuw, Tienen, Turnhout, Vilvoorde en Wervik). Voor de capaciteitsproblematiek in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest neemt de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) de regie voor haar rekening.
De samenstelling van de lokale taskforce capaciteit verschilt soms wat van gemeente tot gemeente, maar bestaat in hoofdzaak wel uit de lokale onderwijsverstrekkers, en/of vertegenwoordigers van de lokaal actieve onderwijsnetten, een afvaardiging van de gemeente (o.a. de schepen van onderwijs, de gemeentelijke onderwijsambtenaar, enz.), technici vanuit het beleidsdomein onderwijs (o.a. departement onderwijs, AGODi, LOP-deskundige, enz.).
 4. Tot op heden werd er elk jaar aan de lokale taskforces capaciteit gevraagd een lijst van capaciteitsprojecten in te dienen. Vervolgens kreeg de lokale taskforce capaciteit, van zodra de middelen per capaciteitsgemeente werden toegekend, de opdracht om een definitieve selectie te maken van capaciteitsprojecten in functie van het dat jaar toegekende beschikbare budget.
Een overzicht van de gevraagde capaciteitsmiddelen voor capaciteits-bouwdossiers is terug te vinden in bijlage 1.
 5. Onderstaande info, aangeleverd door het departement onderwijs, geeft een overzicht van de toegekende capaciteitsmiddelen voor capaciteits-bouwdossiers (2010-2015) en voor capaciteits-huurdossiers (2014-2015).

	GO	OGO	VGO	Totaal
Antwerpen	€ 30.820.270	€ 29.634.624	€ 31.688.914	€ 92.143.808
Asse	€ 1.671.300	€ 2.371.696	€ 1.357.004	€ 5.400.000
Brussels Gewest	€ 15.894.656	€ 5.235.450	€ 20.160.279	€ 41.290.385
Denderleeuw	€ 550.000	€ 560.000	€ 850.000	€ 1.960.000
Gent	€ 6.533.460	€ 13.043.775	€ 12.445.646	€ 32.022.881
Grimbergen	€ 0	€ 2.691.000	€ 1.809.000	€ 4.500.000
Halle	€ 2.055.834	€ 840.000	€ 766.495	€ 3.662.328
Leuven	€ 1.953.732	€ 0	€ 4.075.868	€ 6.029.600
Mechelen	€ 11.560.094	€ 0	€ 4.987.576	€ 16.547.670
Roeselare	€ 3.525.000	€ 1.788.660	€ 2.476.054	€ 7.789.714
Sint-Niklaas	€ 911.500	€ 0	€ 1.376.100	€ 2.287.600
Sint-Pieters-Leeuw	€ 0	€ 0	€ 1.500.000	€ 1.500.000
Vilvoorde	€ 3.423.000	€ 2.435.807	€ 2.400.362	€ 8.259.169
CAP 2010-2015	€ 78.898.846	€ 58.601.012	€ 85.893.297	€ 223.393.155

Tabel 1: Overzicht van de toegekende capaciteitsmiddelen voor capaciteits-bouwdossiers in de periode 2010-2015, opgesplitst per capaciteitsgemeente en per onderwijsnet.

Jaar	Gemeente	GO	OGO	VGO	Totaal
2014	Antwerpen	€ 18.150		€ 140.632	€ 158.782
2014	Mechelen			€ 21.000	€ 21.000
2015	Asse			€ 9.016	€ 9.016
2015	Denderleeuw			€ 6.484	€ 6.484
2015	Gent		€ 94.579	€ 3.332	€ 97.911
2015	Grimbergen		€ 55.451	€ 40.833	€ 96.284
2015	Sint-Pieters-Leeuw			€ 2.653	€ 2.653
2015	Vilvoorde			€ 92.363	€ 92.363
Totaal		€ 18.150	€ 150.030	€ 316.313	€ 484.493

Tabel 2: Overzicht van de toegekende capaciteitsmiddelen voor capaciteits-huurdossiers in de periode 2014-2015, opgesplitst per capaciteitsgemeente en per onderwijsnet.

6. Voor het antwoord op deze deelvraag verwijs ik naar het antwoord op de schriftelijke vraag nr. 47 van 22 oktober 2015 van de heer Koen Daniëls. Begin 2016 zal er dan een geactualiseerde reële totale stand van zaken betreffende de aanwending van de capaciteitsmiddelen per provincie, per capaciteitsgemeente, chronologisch gerangschikt (op datum van toekenning capaciteitsmiddelen) beschikbaar zijn.
7. Vermits er aan de lokale taskforces capaciteit vooralsnog geen registratie werd gevraagd inzake leegstand van schoolgebouwen, zijn hierover geen actuele gegevens beschikbaar. De conceptnota Masterplan Scholenbouw voorziet dat de registratie van leegstand zoveel mogelijk dient te gebeuren in het kader van het decreet grond- en pandenbeleid van 27 maart 2009. Volgens dit decreet zijn lokale besturen gehouden om leegstaande gebouwen en woningen op hun grondgebied te inventariseren. Het GO! werkt momenteel aan een patrimoniumdatabank. Deze patrimoniumdatabank voorziet ook registratie van leegstand binnen het eigen GO! patrimonium.
8. De werking van de lokale taskforces capaciteit verschilt van capaciteitsgemeente tot capaciteitsgemeente. In de ene capaciteitsgemeente loopt de werking goed, in de andere capaciteitsgemeente loopt dit soms minder vlot of duiken er soms knelpunten op. Bij de operationalisering en verdere uitvoering van de conceptnota Masterplan Scholenbouw zullen we de nodige aandacht besteden aan de rol van de lokale taskforce capaciteit, en bij uitbreiding aan die van het lokale bestuur, hoe kan die rol het best gedefinieerd en geoptimaliseerd worden met het oog op een efficiënte aanpak van de lokale capaciteitsuitdagingen.
9. Voor het antwoord op deze deelvraag verwijs ik naar het antwoord op de vraag om uitleg nr. 132 over het aankomend capaciteitsprobleem in het secundair onderwijs, zoals behandeld in de commissie onderwijs op 22 oktober 2015.

BIJLAGE

Overzicht van de gevraagde capaciteitsmiddelen in de periode 2013-2015 voor capaciteits-bouwdossiers, opgesplitst per capaciteitsgemeente en per onderwijsnet